

SPORTAKKOORD PIJNACKER-NOOTDORP

2023-2026

Inhoud

1. Inleiding.....	2
1.1 Ambities en thema's	2
1.2 Op weg naar een gezonde generatie in 2040	2
1.3 Wat willen we bereiken?	2
1.4 Relatie raadsakkoord op hoofdlijnen en uitvoeringsagenda	3
2. Terugblik Sportakkoord PN 2020-2022.....	4
2.1 Wat gaat goed en wat kan beter?.....	4
2.2 Aandachtspunten voor het Sportakkoord 2023-2026	6
2.3 Data en input GGD	6
3. Ambities Sportakkoord PN 2023-2026; wat gaan we doen?	8
3.1 Wat gaan wij doen?	8
3.1.1 Inclusie en diversiteit	8
3.1.2 Sociaal veilige sport.....	9
3.1.3 Vitale sportaanbieders	9
3.1.4 Vaardig in bewegen	10
3.1.5 Ruimte voor sport en bewegen	11
3.1.6 Maatschappelijke waarde van topsport	11
3.1.7 Ruimte voor flexibiliteit	12
4. Uitvoering.....	13
4.1 Uitvoeringsagenda	13
4.2 Monitoring	13
4.3 Uitvoeringsbudget	13
5. En wat nog meer	14
5.1 Coördinator sport en preventie	14
5.2 Sportloket.....	14
5.3 Kernteam Sportakkoord.....	14
5.4 Verbinding Brede Regeling Combinatiefuncties, Brede SPUK, GALA en IZA	14
5.4 Bereik en draagvlak.....	16
5.5 Sportplatform en sportraad	17

1. Inleiding

Sport is van grote maatschappelijke waarde en voor veel inwoners een belangrijk onderdeel van het dagelijks leven. Het zorgt voor inspanning en ontspanning, draagt bij aan de fysieke en mentale gezondheid en creëert saamhorigheid. Inwoners moeten de mogelijkheid hebben om te kunnen sporten en bewegen. Alleen of samen, georganiseerd of ongeorganiseerd, bij een vereniging of een commerciële aanbieder. Met dit Sportakkoord willen wij sportaanbieders en andere partijen stimuleren om onze inwoners (meer) aan het sporten en in beweging te krijgen en te houden.

Het Sportakkoord PN 2023-2026 is een vervolg op het Sportakkoord PN 2020-2022 en de Nota sport en bewegen uit 2017 en gebaseerd op het landelijke Sportakkoord II: 'Sport versterkt'. De komende jaren ligt de nadruk op het versterken van de lokale sportorganisaties. Dat doen wij niet alleen, maar samen met NOC*NSF, de sportbonden en -koepels, de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) en het Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS).

1.1 Ambities en thema's

In het landelijke Sportakkoord II ligt de nadruk op drie ambities en zes inhoudelijke thema's.

Ambities

1. Het **fundament** op orde → investeren in kwalitatief sterke sportaanbieders.
2. Een groter **bereik** → meer mensen die sporten.
3. Meer **betekenis** van sport → niet alleen plezier door en van de sport zelf, maar ook (o.a.) het tegengaan van eenzaamheid, kansenongelijkheid en het bevorderen van gezondheid.

Thema's

1. Inclusie en diversiteit
2. Sociaal veilige sport
3. Vitale sportaanbieders
4. Vaardig in bewegen
5. Ruimte voor sport en bewegen
6. Maatschappelijke waarde van topsport

1.2 Op weg naar een gezonde generatie in 2040

Het landelijke Sportakkoord II is onderdeel van de brede SPUK-regeling¹. Met deze regeling wil het ministerie van VWS meer samenhang faciliteren tussen de verschillende onderdelen in het gezondheidsbeleid, sport, bewegen en de sociale basis. Deze aanpak moet bijdragen aan het verbeteren van gezondheid in brede zin. De stip op de horizon is een *gezonde generatie in 2040*.

1.3 Wat willen we bereiken?

Met de activiteiten, interventies en programma's die in dit Sportakkoord zijn opgenomen willen wij:

- onze sportaanbieders vitaler maken en versterken (en hen hierbij faciliteren);
- extra aandacht besteden aan inwoners die het nodig hebben;
- werken aan een veilige sportomgeving;
- de motorische (basis)vaardigheden van onze (jongste) jeugd verbeteren.

¹ Gemeenten en provincies kunnen extra geld krijgen om bepaald beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. Dit zijn specifieke uitkeringen (spuk).

1.4 Relatie raadsakkoord op hoofdlijnen en uitvoeringsagenda

Volgens het raadsakkoord op hoofdlijnen 2022-2026 'Bouwen aan de toekomst' staan onze inwoners centraal en streven wij o.a. naar 'vrij toegankelijke voorzieningen voor iedereen die bijdragen aan de ontwikkeling, participatie en zelfredzaamheid van inwoners'.

Onze afspraken bij het programma Collectieve Voorzieningen zijn:

- Wij streven ernaar dat zoveel mogelijk inwoners zelfstandig kunnen meedoen in de samenleving, zich daarin kunnen ontwikkelen en zich inzetten voor de medemens en de maatschappij.
- Ons uitgangspunt is dat collectieve voorzieningen aansluiten op de mogelijkheden van mensen en de toestroom naar individuele ondersteuning beperken.
- Met het faciliteren van culturele en sportieve voorzieningen en activiteiten en het investeren daarin, dragen wij bij aan ontmoeting en verbinding, waardoor inwoners kunnen meedoen aan de samenleving en daaraan ook een bijdrage kunnen leveren.
- Collectieve voorzieningen zijn van belang voor preventie, het vroeg signaleren van problemen en het benutten van de eigen mogelijkheden van inwoners. Op die manier ontstaat een financieel beheersbaar sociaal domein, waarin de meest kwetsbare inwoners geholpen kunnen worden.
- In het lokaal Sportakkoord gaat het om een sluitend aanbod en samenwerking tussen sport, onderwijs en kinderopvang. Het Sportakkoord en het Preventieakkoord houden wij zo veel als mogelijk actueel. Bij de uitvoering werken wij nauw samen met de partners van het Preventieakkoord en waar mogelijk stemmen wij de activiteiten op elkaar af.

In de Uitvoeringsagenda 2022-2026 is vastgelegd dat wij het Sportakkoord zo veel als mogelijk actueel houden met een up-to-date uitvoeringsprogramma. Met dit 'herijkte' Sportakkoord voldoen wij aan dit voornemen en met de in dit Sportakkoord opgenomen ambities dragen wij bij aan de afspraken, zoals die zijn opgenomen in het Raadsakkoord op hoofdlijnen.

2. Terugblik Sportakkoord PN 2020-2022

Het voorliggende Sportakkoord PN 2023-2026 is een vervolg op het Sportakkoord PN 2020-2022 en Sportnota uit 2017. Vanuit de Rijksoverheid is aanbevolen om niet helemaal opnieuw te beginnen, maar voort te borduren op wat goed gaat en wat beter kan. De overheid heeft het dan ook over 'herijking' van het Sportakkoord. Daarnaast leert onze ervaring dat het efficiënt en effectief is om zoveel mogelijk gebruik te maken van erkende interventies² en niet zelf het wiel uit te vinden.

Om deze herijking vorm te geven zijn sportaanbieders, onderwijs- en kinderopvanginstellingen en andere maatschappelijke organisaties in de gelegenheid gesteld om mee te denken en te praten over het Sportakkoord 2023-2026. Er zijn twee bijeenkomsten geweest om terug te blikken en vooruit te kijken. Daarnaast hebben organisaties de mogelijkheid gekregen om via email te reageren. In totaal hebben 30 personen van 25 organisaties een bijdrage geleverd.

2.1 Wat gaat goed en wat kan beter?

In het Sportakkoord PN 2020-2022 staan dertien activiteiten en interventies. Acht daarvan zijn succesvol uitgevoerd en twee zijn in voorbereiding of inmiddels in uitvoering. Hieronder volgt een korte omschrijving.

- **Bewegend Leren**

Zes basisscholen zijn in 2022 gestart met een 'train-de-trainer' traject. Het traject is medio 2023 met een beweegweek op de scholen afgerond. Er loopt een inventarisatie voor een nieuwe ronde in de tweede helft van 2023. Sportconsulenten van Team4Talent en de JOGG-regisseur hebben eveneens deelgenomen aan het traject, zodat zij de beweegteams op de scholen kunnen adviseren over en ondersteunen bij activiteiten. Tijdens het traject is contact geweest met de gezonde school-adviseur van GGD Haaglanden over de borging van Bewegend Leren.

- **Verenigingsondersteuning**

Sinds 2022 is een verenigingsondersteuner aangesteld bij Team4Talent voor 8 uur per week. De verenigingsondersteuner is beschikbaar voor alle sportverenigingen. De functie was in 2022 enkele maanden vacant, maar is sinds 2023 weer ingevuld. De verenigingsondersteuner is bezig met een kennismakingsronde, is betrokken bij de vitaliteitsscan sportverenigingen en kan namens de sportverenigingen aanvragen doen voor opleidingen en cursussen volgens de sportservices van NOC*NSF en de gezamenlijk sportbonden.

- **Nationale Sportweek**

Sportorganisaties zijn de afgelopen jaren via themapagina's in Telstar/Eendracht in de gelegenheid gesteld om tijdens de Nationale Sportweek open trainingen, kennismakingslessen en sportinstuiven onder de aandacht te brengen van onze inwoners. De sportfunctionarissen van Team4Talent bieden waar mogelijk ondersteuning bij de organisatie van activiteiten.

- **Wereld Alzheimer Week / beweegmiddagen**

Jaarlijks organiseert de Stichting Alzheimer DWO beweegactiviteiten voor mensen met (beginnende) geheugenproblemen, aangeboden door diverse sportorganisaties. Het afgelopen jaar waren er beweegmiddagen in de drie kernen. De beweegcoach senioren, de SWOP, Buurtzorg en Pieter van Foreest zijn betrokken en helpen mee.

² Erkende interventies zijn goed uitgewerkt, door professionals beoordeeld en hebben zich in de praktijk bewezen. Zie ook: www.kenniscentrumsportenbewegen.nl

- Inclusief sport en bewegen Haaglanden

Pijnacker-Nootdorp is sinds 2021 onderdeel van het samenwerkingsverband Inclusief Sport en bewegen Haaglanden. Samen met de andere Haaglanden gemeenten worden de krachten gebundeld waar het gaat om de doelgroep aangepast sporten. Vraag en aanbod worden (regionaal) op elkaar afgestemd, de betrokken beweegcoaches wisselen ervaringen en kennis uit en jaarlijks wordt er een regionaal evenement georganiseerd.

- Sportportal: www.pijnackernootdorpactief.nl

Naar aanbeveling en op initiatief van de sportraad kunnen inwoners sinds 2021 terecht op de portal www.pijnackernootdorpactief.nl voor het aanbod aan sport- en beweegactiviteiten in onze gemeente. De portal wordt met enige regelmaat door de sportraad Pijnacker-Nootdorp onder de aandacht gebracht van onze inwoners via de publicatieborden langs de wegen in onze gemeente.

- Sociaal Vitaal

Sociaal Vitaal is een programma dat is bedoeld voor zelfstandig wonende ouderen met een lage sociaal economische status en/of laag inkomen, in de leeftijd van 60-85 jaar, die onvoldoende lichamelijk actief zijn, eenzaamheid ervaren en weinig veerkracht hebben om te kunnen omgaan met ouder worden. In 2021 is een Sociaal Vitaal programma gestart in Pijnacker Noord en in 2022 is een Sociaal Vitaal programma van start gegaan in Nootdorp Centrum West / De Venen Oost. Beide programma's zijn succesvol en leveren nieuwe beweeggroepen op. De wens bestaat om in 2023 of 2024 een programma te starten in Delfgauw, wanneer de cijfers daartoe aanleiding geven. Sociaal Vitaal is een erkende interventie.

- Gezonde jeugd, gezonde toekomst (JOGG)

Pijnacker-Nootdorp is sinds 2020 een JOGG gemeente. Mede dankzij de sportakkoord middelen is er een JOGG regisseur aangesteld bij Team4Talent voor 10 uur per week. JOGG richt zich op een gezonde leefomgeving rondom kinderen en jongeren.

- Vitaliteitsscan sportverenigingen

Medio 2023 is de vitaliteitsscan sportverenigingen uitgerold. De scan brengt in beeld hoe vitaal en toekomstbestendig een sportvereniging is en waar kansen liggen om dit te verbeteren. Op basis van de resultaten gaat de verenigingsondersteuner sport van Team4Talent (daarbij eventueel bijgestaan door de beleidsadviseur sport) met de sportorganisaties aan de slag om verbeterpunten aan te pakken. Verbeterpunten die met behulp van de sportakkoord middelen opgepakt kunnen worden.

- MQ Scan

De MQ Scan is een methode om de motorische ontwikkeling van kinderen in het primair onderwijs te meten én te verbeteren onder schooltijd. De MQ Scan wordt aangeboden aan de scholen die hebben deelgenomen aan het train-de-trainer traject Bewegend Leren. Daarnaast zijn er al scholen actief aan de slag met de MQ Scan. Met hen zijn wij in gesprek over kennisdeling, informatie-uitwisseling en vervolg activiteiten.

Drie interventies zijn niet van de grond gekomen. Het gaat om het Nijntje Beweegdiploma, het Athletics Skills Model en een leerlingvolgsysteem bewegingsonderwijs. Het Nijntje Beweegdiploma en het Athletics Skills Model richten zich op de motorische ontwikkeling van (jonge) kinderen. Dit onderwerp komt terug in dit nieuwe Sportakkoord onder het thema Vaardig in bewegen (3.1.4). Evenals de MQ Scan.

2.2 Aandachtspunten voor het Sportakkoord 2023-2026

Het terugblikken en vooruitkijken heeft veel informatie opgeleverd. Hieruit zijn de volgende aandachtspunten voor het nieuwe Sportakkoord naar voren gekomen:

- *Bevorderen sport en bewegen in en rondom het primair onderwijs* door middel van programma's en interventies als (bijv.) Bewegend Leren, Beweeg Wijs en het Bewegend Kind en tevens de MQ Scan voor het meten van de motorische vaardigheden en het vervolg daarop.
- Beweegprogramma's voor het ontwikkelen en stimuleren van *motorische (basis)vaardigheden voor de leeftijdsgroep 0 – 4 tot 6 jaar*. Denk aan Nijntje beweegdiploma, Beweegkriebels, Jonge Sporthelden of vergelijkbare programma's.
- Continueren samenwerkingsverband *Inclusief sport en bewegen Haaglanden* voor de doelgroep aangepast sporten.
- *Sportverenigingsondersteuning*; met name gericht op opleiding of training van (technisch) kader. Denk aan een cursus-, scholings- of opleidingsbudget in aanvulling op de sportservices van NOC*NSF. Specifieke trainingen / cursussen t.b.v. het begeleiden van jeugdleden met een 'rugzakje' en kwetsbare jongeren, zoals Clubkadercoaching. Daarnaast aandacht voor het vrijwilligerstekort.
- Laagdrempelige en / of kleinschalige *voorzieningen t.b.v. bootcamp- en wandelactiviteiten* in de openbare ruimte en mogelijkheden voor buitenfitness.
- Aandacht voor een *veilig (sociaal) sportklimaat*: Verklaring Omtrent Gedrag (VOG), vertrouwenscontactpersoon, gedragsregels voor bestuurlijk en technisch kader / Code Goed Sport Bestuur.
- *Publiciteit / PR voor (kleine) sportaanbieders* en het behouden van de Nationale Sportweek;
- Vergroten *kansengelijkheid in de sport* (armoede, inclusieve sport).
- Continueren *Sociaal Vitaal* t.b.v. zelfstandig wonende, eenzame en niet-actieve ouderen vanaf 65 jaar met een lage sociaal economische status en/of laag inkomen (Delfgauw).
- Verbeteren *aansluiting onderwijs en sport* (sportcoördinator, sportkennismakingslessen, strippenkaart, Sportmix/Sportreeks).
- Activiteiten voor het bereiken van *een gezonder gewicht* / aanvullend beweegaanbod voor deelnemers aan de (jeugd-) GLI. Continuering *FitStap* en uitbreiding met (bijv.) QR Fit en cognitieve fitness.
- Continueren *beweegactiviteiten voor mensen met beginnende geheugenproblemen*.

2.3 Data en input GGD

Uit de Gezondheidsmeter 2020 blijkt dat het percentage volwassenen van 18 jaar en ouder met (ernstig) overgewicht in onze gemeente 46,9% bedraagt. Dit percentage is gelijk aan het gemiddelde percentage van de Haaglanden gemeenten. Het landelijk percentage bedraagt 49,4%. Hoewel het lokale percentage niet veel afwijkt van het landelijke beeld, is (ernstig) overgewicht een aandachtspunt. Met de Gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) wordt al ingezet op het terugdringen van het aantal inwoners met (ernstig) overgewicht. Sport en bewegen is een van de mogelijkheden om te werken aan een gezond gewicht. Mede om die reden is deze groep inwoners sinds 2023 toegevoegd aan de prioritaire doelgroepen van de beweegcoaches.

Uit de Corona Gezondheidsmeter Jeugd (12 tot en met 18 jaar) 2021 komt naar voren dat 14,2% dagelijks minimaal één uur beweegt. Dat is lager dan het Haaglanden gemiddelde van 15,8% en ook lager dan het landelijk gemiddelde van 16,2%. NOC*NSF doet jaarlijks onderzoek naar de sportdeelname in Nederland. Uit de rapportage Zo sport Nederland 2022 blijkt dat de sportdeelname in de leeftijdsgroep 13 – 18 jaar na de coronapandemie achtergebleven is ten opzichte van de periode hiervoor. Om deze groep weer aan het sporten te krijgen is een gerichte aanpak nodig. Wij gaan hierover in gesprek met sportaanbieders, onderwijsinstellingen,

jeugdinstellingen, GGD Haaglanden en de doelgroep zelf. Doel is om eind 2023 een gerichte aanpak te hebben die voorziet in het bereiken en het toeleiden van de doelgroep naar sport- en beweegactiviteiten om de sportdeelname te verhogen.

Daarnaast zijn wij met zorgverzekeraar DSW in gesprek over de invoering van het Landelijk model 'Ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas'. Hierin staat beschreven hoe verschillende zorgprofessionals samenwerken in de zorg voor kinderen met overgewicht en obesitas. De ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas valt onder twee domeinen: het sociaal domein en het domein van de Zorgverzekeringswet. Gemeenten en zorgverzekeraars trekken samen op om een sluitende aanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas mogelijk te maken. De aangeboden zorg of ondersteuning wordt op de zorgbehoefte van het kind én het gezin afgestemd. Een gecombineerde leefstijlinterventie voor jeugd (GLI) kan onderdeel uitmaken van de aangeboden hulp, naast andere leefstijlinterventies.

3. Ambities Sportakkoord PN 2023-2026; wat gaan we doen?

Bij het formuleren van de ambities voor het Sportakkoord PN 2023-2026 volgen wij de zes inhoudelijke thema's van het landelijke Sportakkoord II.

3.1 Wat gaan wij doen?

Op basis van de informatie die is opgehaald en de aandachtspunten uit 2.1. zetten wij de komende jaren in op de volgende thema's en bijbehorende activiteiten, programma's en interventies.

3.1.1 Inclusie en diversiteit

Sport en bewegen is voor alle inwoners belangrijk. Sommige doelgroepen vragen extra aandacht en inspanning. Daarom continueren wij de inzet van de beweegcoaches voor de doelgroepen aangepast sporten, senioren, long covid patiënten en inwoners die streven naar een gezonder gewicht via de Brede Regeling Combinatiefuncties. Met de inzet van de beweegcoaches willen wij de sport- en beweegdeelname onder de doelgroepen senioren, mensen met een beperking of een chronische ziekte/aandoening verhogen. Door middel van het bereiken, (ver)binden en boeien van de doelgroepen, het vergroten en verbreden van het aanbod t.b.v. de doelgroepen en meer verbinding en samenwerking tussen organisaties en aanbieders. De werkzaamheden van de beweegcoaches en te bereiken doelen, zijn vastgelegd in het projectplan Iedereen in beweging 2023-2026. Betrokken partners zijn Ipse de Bruggen, Pieter van Foreest, VTV ZHN en SWOP. Aanverwante partners zijn de lokale sportorganisaties en (o.a.) JGZ en ZEL.

Onze deelname aan het samenwerkingsverband Inclusief sport en bewegen Haaglanden zetten wij eveneens voort. Hiermee ondersteunen en versterken wij de regionale samenwerking voor de doelgroep aangepast sporten. Vraag en aanbod worden op elkaar afgestemd. Beweegcoaches ontmoeten elkaar en wisselen informatie en kennis uit.

Ter bevordering van gelijke kansen in het onderwijs onderzoeken wij mogelijkheden voor het aanbieden van (gratis) sportkennismakingslessen, strippenkaarten of abonnementen bij lokale sportaanbieders. Niet onvermeld mag blijven dat kinderen en jongeren die uit gezinnen komen waar onvoldoende geld is om lid te zijn van een sportvereniging of voor de aanschaf van sportkleding of sportattributen, een beroep kunnen doen op het jeugdfonds sport en cultuur. Medio 2023 beschikken wij ook over een volwassenenfonds voor sport en cultuur.

Stichting Alzheimer DWO organiseert jaarlijks beweegactiviteiten voor inwoners met (beginnende) geheugenproblemen in de drie kernen. Deze activiteiten worden vanuit de gemeente financieel ondersteund. De activiteiten worden georganiseerd in samenwerking met de beweegcoach senioren, de SWOP en lokale sportaanbieders.

Na succesvolle Sociaal Vitaal projecten in Pijnacker in 2022 en Nootdorp in 2023, onderzoeken wij de mogelijkheid voor een nieuw Sociaal Vitaal project in Delfgauw of in andere wijken in onze gemeente, wanneer die voldoen aan de criteria.

Samenvattend:

- Continueren inzet beweegcoaches voor de doelgroepenaangepast sporten, senioren, long covid patiënten en inwoners die streven naar een gezonder gewicht via de Brede Regeling Combinatiefuncties.
- Voortzetten samenwerkingsverband Inclusief sporten en bewegen Haaglanden.
- Bevorderen gelijke kansen sportdeelname leerlingen in het onderwijs en de kinderopvang (kindcentra) d.m.v. kennismakingslessen (strippenkaarten of abonnementen) bij lokale sportaanbieders (naast het al beschikbare jeugdfonds sport en cultuur).
- Ondersteunen en faciliteren beweegactiviteiten voor mensen met (beginnende) geheugenproblemen;
- Een Sociaal Vitaal project in Delfgauw, of andere wijk(en) in onze gemeente, wanneer die aan de criteria voldoet / voldoen.

3.1.2 Sociaal veilige sport

Een sociaal veilige sportomgeving voor iedereen. Dat is waar wij naartoe willen en waar wij de komende jaren extra aandacht aan besteden. Dat doen wij door het onderwerp te agenderen, te bespreken en activiteiten te faciliteren die bijdragen aan een veilig sportklimaat. Onder meer door het organiseren van themabijeenkomsten. Wij ondersteunen sportaanbieders die (meer) werk willen maken van een veilige en positieve sportcultuur.

Bij een veilige en positieve sportcultuur gaat (o.a.) om de volgende onderwerpen:

- Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) voor alle relevante functies binnen de sportorganisatie;
- Elke sportaanbieder beschikt over een vertrouwenscontactpersoon sport;
- Gedragsregels voor bestuurlijk en technisch kader / Code Goed Sport Bestuur.

3.1.3 Vitale sportaanbieders

Bij het thema Vitale sportaanbieders gaat het om een kwalitatief sterk, veilig en toegankelijk sportaanbod voor iedereen. Op basis van de uitkomsten van de vragenlijst vitaliteit sportverenigingen (juni 2023) werken wij aan de vitaliteit en toekomstbestendigheid van onze sportaanbieders. Dit doen wij samen met de sportorganisaties, de sportconsulenten en de verenigingsondersteuner sport van Team4Talent en de beweegcoaches. Wij inventariseren de behoefte en bepalen wat er nodig is om de sportorganisaties te faciliteren om de ervaren aandacht- en knelpunten aan te pakken.

De laatste jaren is er in toenemende mate vraag van sportverenigingen naar ondersteuning en expertise op het gebied van pedagogische en didactische begeleiding van kinderen en jongeren die extra aandacht vragen. Verenigingen willen deze kinderen graag behouden voor de sport. Juist, omdat sport en bewegen goed is als uitlaatklep en voor de sociale interactie. De interventie Clubkadercoaching kan hierin voorzien. Clubkadercoaching zorgt ervoor dat trainersbegeleiding normaal wordt op de club en dat de trainers-coaches zowel didactisch als pedagogisch bekwaam zijn.

Uit de informatiebijeenkomsten bleek dat sportorganisaties behoefte hebben aan een opleidingsbudget voor bestuurlijk en technisch kader. Er is al het aanbod via de sportservices van NOC*NSF. Deze services verdienen het om beter en vaker onder de aandacht van de sportaanbieders gebracht te worden. Geïnterviewd wordt welke aanvullende behoefte er onder de sportaanbieders leeft en wat nodig is.

Kleine sportorganisaties geven aan ruimte te willen voor promotie van hun sport in de lokale media (Telstar/Eendracht). Hiermee willen zij inwoners via de lokale media laten zien, dat er een groot

aantal andere sporten is dan de bekende 'grote sporten' die vrijwel wekelijks aandacht krijgen. Zo worden inwoners aangesproken die weinig met die 'grote sporten' hebben en zo mogelijk kiezen voor een of andere 'on- of onderbelichte' sport.

Samenvattend:

- Verenigingsondersteuning op maat door de sportconsulenten en de verenigings-ondersteuner sport van Team4Talent en de beweegcoaches via de Brede Regeling Combinatiefuncties;
- De inzet van interventies als (o.a.) Clubkadercoaching en Back2Basics om besturen van sportorganisaties te ondersteunen;
- Cursus-, scholings- of opleidingsbudget in aanvulling op de sportservices van NOC*NSF / promoten sportservices NOC*NSF;
- Faciliteren sportaanbieders bij de Nationale Sportweek (o.a.) d.m.v. publicatieruimte Telstar/Eendracht;
- PR en communicatie aandacht voor kleine sportaanbieders in lokale media. Bijvoorbeeld d.m.v. een sportcolumn of artikel sport(er) van de week.

3.1.4 Vaardig in bewegen

Plezier in sporten en bewegen is ontzettend belangrijk, want dan hou je het langer vol. De basis voor een leven lang sporten en bewegen wordt gelegd in de jeugd. Goede begeleiding en samenwerking tussen de domeinen sport, onderwijs, kinderopvang en welzijn zijn hierbij onmisbaar. Evenals de betrokkenheid van ouders, trainers, coaches en (vak)leerkrachten. Alle partijen zijn nodig om (jonge) kinderen en jongeren met plezier aan het sporten en bewegen te krijgen én te houden.

Met het wekelijkse sportactiviteitsaanbod van alle sportaanbieders ligt er al een goede basis om onze jeugd met plezier te laten sporten. Daarnaast beschikken alle scholen over een vakleerkracht bewegingsonderwijs en verzorgen de sportfunctionarissen van Team4Talent aanvullende sport- en beweegactiviteiten voor, tijdens en na schooltijd en bij verschillende kinderopvangorganisaties. Dit willen wij zo houden en waar mogelijk de afstemming tussen activiteiten verbeteren en de samenwerking tussen aanbieders en functionarissen verstevigen.

Eind 2022 zijn zes scholen begonnen aan een train-de-trainer traject Bewegend Leren. Het traject is inmiddels afgerond met een beweegweek. Aan deze interventie willen wij een vervolg geven. Door met de scholen die hebben deelgenomen aan dit traject aan de slag te gaan met verbreding en/of verdieping. Daarnaast inspireren wij andere scholen om Bewegend Leren of een andere passende interventie in hun jaarprogramma op te nemen.

Verschillende scholen in Pijnacker-Nootdorp hanteren de MQ Scan. Wij zijn met deze gebruikers in gesprek over hun ervaringen en inventariseren de behoefte aan uitbreiding of vervolg. Vervolg zou bijvoorbeeld kunnen in de vorm van een aanbeveling met betrekking tot beoefening van een specifieke sport (bij een sportorganisatie) die kan helpen om de MQ scores te verbeteren. 'Good practices' gebruiken wij om andere scholen te bewegen ook met de MQ Scan te gaan werken. Dit doen wij onder andere door het lerend netwerk bewegingsonderwijs (in oprichting), bestaande uit alle in onze gemeente actieve vakleerkrachten, te faciliteren.

Vanuit het Sportakkoord PN 2020-2022 is het Nijntje Beweegdiploma nog niet van de grond gekomen. Verschillende kinderopvanginstellingen, basisscholen en de gymnastiekverenigingen geven aan met dit beweegprogramma aan de slag te willen. Ook andere programma's voor het versterken van de motorische (basis)vaardigheden bij de doelgroep 0 – 4 tot 6 jarigen hebben onze aandacht en kunnen ingezet worden om de motorische vaardigheden te verbeteren.

Ontwikkelen en opstellen van een aanpak die voorziet in het stimuleren van de sportdeelname onder de leeftijdsgroep 13 – 18 jaar. Samen met sportaanbieders, onderwijsinstellingen, jeugdinstituten, GGD Haaglanden en de doelgroep zelf.

Samenvattend:

- Voortzetten samenwerking onderwijs, kinderopvang en sport door middel van de inzet van de sportfunctionarissen van Team4Talent via de Brede Regeling Combinatiefuncties;
- Introduceren, verbreden en verdiepen MQ Scan;
- Beschikbaar stellen van interventies t.b.v. het onderwijs die het bewegen op en rond school stimuleren. Zoals o.a. Bewegend Leren, Beweeg Wijs en het Bewegend kind;
- Aanvullend op bovenstaande interventies het ondersteunen van de aanschaf van zogenoemde 'pleinplakkers' die het bewegen op het schoolplein stimuleren (taal en rekenen);
- Programma's voor versterken en bevorderen motorische (basis)vaardigheden 0 – 4 tot 6 jarigen. Zoals (o.a.) Nijntje Beweegdiploma / Bewegen met Nijntje en Beweegkriebels;
- Faciliteren lerend netwerk bewegingsonderwijs ten behoeve van de implementatie van interventies en beweegprogramma's in het onderwijs;
- Ontwikkelen aanpak ter bevordering sportdeelname leeftijdsgroep 13 – 18 jaar.

3.1.5 Ruimte voor sport en bewegen

Pijnacker-Nootdorp beschikt, naast diverse multicourts, skate- en trimvoorzieningen, bootcamp en outdoorfitness locaties in Ruyen en Boezem Oost en een pump-track in Nootdorp, over prachtige groene natuurgebieden met wandel-, fiets- en ruiterspaden. Deze openbare ruimte wordt door onze inwoners gebruikt voor ongeorganiseerde activiteiten als wandelen, joggen, hardlopen, fietsen en skeeleren. Steeds vaker zien wij groepen die georganiseerd in de openbare ruimte sporten en gebruik maken van de daar aanwezige voorzieningen, zoals trappen en bankjes. Deze aanbieders hebben behoefte aan kleine, laagdrempelige voorzieningen die beschikbaar zijn om de activiteiten aantrekkelijker te maken.

In 2022 is (dankzij het Preventieakkoord) gestart met de interventie FitStap. FitStap is een 12-weeks programma met als beweegvorm Sportief wandelen; een matig intensieve activiteit. De kern van FitStap is de module Beweging, die bestaat uit een wekelijkse begeleide groepstraining van 60 minuten en twee zelfstandige trainingen van ook elk 60 minuten. FitStap is een succes: in 2022 twee groepen met in totaal zestien deelnemers. In de eerste helft van 2023 drie groepen met in totaal 27 deelnemers. De initiatiefnemers hebben aangegeven graag door te gaan met FitStap en hebben suggesties voor uitbreiding met andere beweegprogramma's als QR Fit en Cognitieve Fitness.

- Laagdrempelige en kleinschalige voorzieningen in de openbare ruimte t.b.v. (on)georganiseerd sporten / bootcamp / wandelactiviteiten / buitenfitness, zoals sportcontainers, sportautomaten en andere outdoor sportvoorzieningen.
- Voortzetten FitStap en mogelijk uitbreiden met andere programma's als QR Fit en Cognitieve Fitness.

3.1.6 Maatschappelijke waarde van topsport

Als gemeente richten wij ons vooral op de breedtesport en zien hierbij een voorwaardenscheppende en faciliterende rol voor onszelf weggelegd. Topsport is mooi om naar te kijken en kan inspireren, maar benaderen wij als een keuze van de sportorganisatie of het individu. Gemeentelijke sportvoorzieningen zijn voor sporters en sportorganisaties met (topsport)ambities binnen dezelfde kaders en onder dezelfde voorwaarden beschikbaar als voor de breedtesport.

3.1.7 Ruimte voor flexibiliteit

Met inachtneming van de zes hierboven genoemde thema's reserveren wij financiële ruimte voor flexibiliteit om adequaat in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en trends. Daarnaast zijn middelen nodig om verbinding te maken met de uitkomsten van de vragenlijst vitaliteit sportverenigingen.

4. Uitvoering

4.1 Uitvoeringsagenda

De onder H.3 genoemde ambities werken wij uit in een tweejaarlijks uitvoeringsagenda. Niet alle ambities komen elk jaar terug.

4.2 Monitoring

De uitvoering van het Sportakkoord wordt gemonitord door het kernteam Sportakkoord (zie 5.2) onder regie van de coördinator sport en preventie (zie 5.1).

4.3 Uitvoeringsbudget

Voor de uitvoering van het Sportakkoord PN 2023-2026 is de komende vier jaar, jaarlijks circa € 30.500 beschikbaar. De in de uitvoeringsagenda genoemde bedragen (per interventie) zijn indicatief en kunnen onderling uitgewisseld worden.

5. En wat nog meer

5.1 Coördinator sport en preventie

De functie van coördinator sport en preventie wordt ingevuld door de beleidsadviseur sport van de gemeente. De beleidsadviseur werkt nauw samen met de overige adviseurs van de afdeling Beleid op de terreinen lokale gezondheid, jeugd, onderwijs & opvang, welzijn en zorg. De coördinator voert regie op de uitvoering, zorgt voor monitoring en stuurt het kernteam Sportakkoord aan. De coördinator heeft vanzelfsprekend contact met de sport- en beweegaanbieders in de gemeente. Zie ook hieronder. De coördinator sport en preventie (tevens beleidsadviseur sport) is Sjoerd van der Sluis. Bereikbaar via s.vandersluis@pijnacker-nootdorp.nl.

5.2 Sportloket

De beleidsadviseur sport is tevens het eerste aanspreekpunt voor alle sport gerelateerde vragen en vervult hiermee de functie van sportloket. Achter dit sportloket schuilt, via de contacten van de beleidsadviseur, een netwerk bestaande uit combinatiefunctionarissen sport, beweegcoaches, verenigingsondersteuner sport, JOGG-regisseur, netwerk Gezonde Leefstijl, samenwerkingsverband Inclusief sport en bewegen Haaglanden, regioadviseur lokale sport en ambtelijk netwerk sport Haaglanden.

5.3 Kernteam Sportakkoord

Het kernteam sportakkoord monitort de voortgang van de uitvoering. Het kernteam is samengesteld uit vertegenwoordigers uit verschillende sectoren (sport, onderwijs & opvang, zorg en welzijn) en komt tweemaal per jaar bijeen.

5.4 Verbinding Brede Regeling Combinatiefuncties, Brede SPUK, GALA en IZA

Brede Regeling Combinatiefuncties

Onze sportfunctionarissen, bekend onder de werknaam Team4Talent, zijn sinds 2013 actief op alle (20) basisscholen, kinderopvanginstellingen, sportorganisaties en in de wijk. De inzet van de combinatiefunctionarissen sport (5,4 fte) en de beweegcoaches senioren en aangepast sporten (1,5 fte) gaat dwars door de thema's van het Sportakkoord heen. Zij werken waar nodig samen met de JOGG-regisseur en andere relevante partners en maken tevens deel uit van het netwerk Gezonde Leefstijl dat elk kwartaal bijeenkomt en waarbij ook de adviseur lokale gezondheid van de GGD aansluit.

Team4Talent

De sportfunctionarissen van Team4Talent richten zich voornamelijk op de doelgroep jeugd tot en met 23 jaar. De profielen die hierbij worden ingezet zijn die van buurtsportcoach en combinatiefunctionaris onderwijs. Zij zorgen voor de verbinding tussen onderwijs, sport en de buurt. Onder andere door middel van een voor-, tussen- en naschools activiteitenaanbod. Advisering en ondersteuning op het gebied van sport, bewegen en gezondheid. De verbinding tussen sport en de andere sectoren, waaronder onderwijs, kinderopvang en jeugd- en jongerenwerk. De sportfunctionarissen van Team4Talent zijn echte uitvoerders en staan dagelijks in hun trainingspak op de scholen, bij de kindcentra en in de wijk tussen de doelgroep.

Beweegcoaches: project Iedereen in beweging

De beweegcoaches richten zich op de doelgroepen senioren, aangepast sporten, inwoners die een gezonder gewicht willen bereiken en long covid patiënten. Visie, doelstellingen, taken en

verantwoordelijkheden rondom de inzet van de beweegcoaches zijn vastgelegd in het project(plan) Iedereen in beweging 2023-2026. Het project is een samenwerking tussen Ipse de Bruggen, Pieter van Foreest, MEE/VTM ZHN, SWOP en de gemeente. De beweegcoaches zijn verbinders die zich bezig houden met het stimuleren van sport- en beweegdeelname onder de doelgroepen, het toeleiden van inwoners naar de juiste beweegactiviteit, het ondersteunen van sport- en beweegaanbieders bij het verbreden van het sport- en beweegaanbod en het afstemmen van vraag en aanbod.

Brede SPUK, GALA en IZA

Zoals in paragraaf 1.2 al is aangegeven, valt het Sportakkoord onder de brede SPUK-regeling. Met deze regeling wil het ministerie van VWS meer samenhang faciliteren tussen het gezondheidsbeleid, sport en bewegen en de sociale basis. Deze aanpak moet bijdragen aan het verbeteren van gezondheid in brede zin. De stip op de horizon is een *gezonde generatie in 2040*.

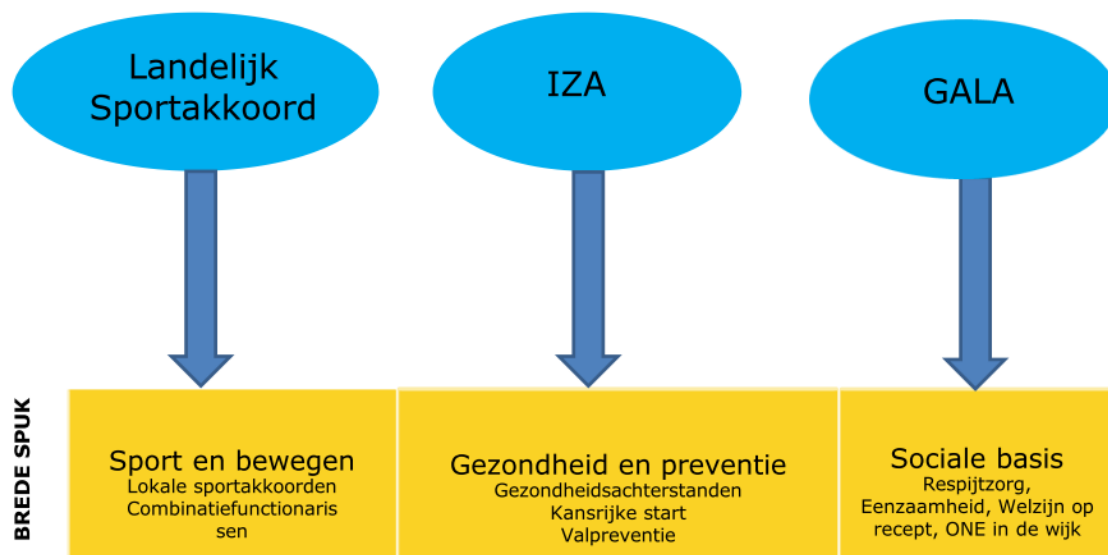
Een gezonde generatie in 2040

Om dat te bereiken hebben zorgverzekeraars, Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en het ministerie van VWS uitgesproken dat er een verschuiving van zorg naar preventie moet plaatsvinden: een verschuiving van focus op ziekte naar focus op gezondheid. In het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA) is uitgewerkt hoe dit moet worden vormgegeven. Alle akkoorden samen bieden het fundament voor een samenhangende lokale aanpak op het gebied van gezondheid, sport en bewegen en sociale basis. Financiering vindt plaats via de brede SPUK-regeling.

Drie akkoorden als basis

Het (landelijk) Sportakkoord, GALA en IZA bevatten afspraken over visie en inhoud. De Brede SPUK-regeling is het financieel arrangement voor de middelen. In schema:

Gezamenlijke ambities en te bereiken doelen

1. Terugdringen gezondheidsachterstanden en kansrijke start;
2. Een gezonde sociale en fysieke leefomgeving;
3. Een gezonde leefstijl (preventie-aanpak): alcohol, middelengebruik, overgewicht, gezonde voeding, bewegen;
4. Versterking mentale weerbaarheid en mentale gezondheid;
5. Welzijn, mantelzorg, eenzaamheid en sociale basis;
6. Vitaal ouder worden en langer meedoen;
7. Bijdragen aan de houdbaarheid van de zorg: uitstel en voorkomen van behoefte aan ondersteuning en zorg, bevordering samen-/zelfredzaamheid.

Met de in dit Sportakkoord voorgenomen ambities, interventies, activiteiten en sport- en beweegprogramma's dragen wij bij aan de hierboven gestelde (gezamenlijke) ambities en te bereiken doelen. En daarmee aan een *gezonde generatie in 2024*.

5.4 Bereik en draagvlak

Wij continueren succesvolle interventies uit het Sportakkoord 2020-2022. Hierbij betrokken partners uit de sectoren sport, onderwijs, kinderopvang, zorg, jeugd en maatschappelijk welzijn zijn en blijven aangehaakt. Deze partijen zijn eveneens betrokken bij de herijking van het Sportakkoord 2023-2026 en zijn mede verantwoordelijk voor de uitvoering. Daarnaast blijven we (d.m.v. onze beweegcoaches) inzetten op het bereiken van de volgende specifieke doelgroepen: senioren, aangepast sporten en inwoners met chronische aandoening (waaronder Long Covid patiënten) en inwoners die streven naar en gezonder gewicht. Via de sportverenigingen en de scholen zetten we in op het bereiken van kinderen en jongeren die onvoldoende bewegen en het doorgeleiden naar sportorganisaties door middel van kennismakingslessen, beweegprogramma's en sportclinics door lokale sportaanbieders. De sportfunctionarissen van Team4Talent ondersteunen de scholen, de kinderopvangaanbieders en de sportverenigingen en zorgen voor verbinding tussen deze sectoren.

5.5 Sportplatform en sportraad

Pijnacker-Nootdorp beschikt sinds 1999 over een sportplatform. Het sportplatform, bestaande uit leden met affiniteit en relevante deskundigheid op het gebied van sport en bewegen, is het adviesorgaan van het college van B&W en geeft gevraagd en ongevraagd advies. De beleidsadviseur sport is ambtelijk secretaris. Het sportplatform vergadert zesmaal per jaar. Het sportplatform heeft advies over het voorliggende Sportakkoord uitgebracht aan het college.

Naast het sportplatform bestaat er sinds 2015 een sportraad. De sportraad behartigt de belangen van de sportaanbieders die zich bij de sportraad hebben aangesloten. Er is minimaal eenmaal per jaar bestuurlijk overleg met de sportraad.

